

Mesinike algõppe ja täienduskoolituse võimalusi

Kokkuvõtte loengust koolitajate koolituse õppusel Jänedal 21.02.2010.a.

Lektor Jaak Riis, lektorileping PR-6-1.3-6

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Teema: Mesinike algõpe ja täienduskoolitus

Mesinduse koolituse kavandamisel tuleb kaardistada sihtrühmad. Praegu Eestis tegutsevad mesinikud või tinglikult jagada järgmiselt:

1) Alustajad mesilastepidajad. Neil puudub mesilaste pidamise kogemus ja on või puudub lapsepõlve mälestus mõnedest töövõtetest, mida vanaisa, isa, onu või naabrimees tegi.

Põhiliselt on see mee vurritamine või suitsu andmine taru juures.

2) Väikese perede arvuga (1-6) mesilaste pidajad. Nende töö meetodid põhinevad katse-eksituse meetodil ja kirjanduse lugemisel. Puudub oskus järeltõu teha, miks miski tegevus mesilasperede hooldamisel õnnestus või ebaõnnestus.

3) Keskmise perede arvuga mesilaste pidajad (kuni) on omandatud kogemuste põhjal mõningad mesindusvõtted ja teoreetiline baas on mõnevõrra suurem kui eelmistel sihtrühmadel

4) Mesinikud tootjad (30-40 pere). Mesindamine on edukas, osatakse kasutada vajalikke mesindusvõtteid ja tuntakse ka mesilaspere bioloogiat

5) Eesti mõistes suurtootjad - üle 40 pere (kuni 200 pere). Kasutusel on kaasaegne tehnoloogia (vurritamislina, mehhaniseeritud suhkrulahu valmistamine jms) on üle mindud või minemas korpustarudele

6) Suurtootjad –pakendajad eelmise sihtrühma tunnustele on lisandud ka pakendamislina kasutamine ja erinevate meesegude valmistamine.

Koolitusteemade kaardistamine

Vastavalt sihtrühmade vajadusele on oluline õppuste teemad diferentseerida eesmärgiga, et igaüks saaks valida vastavalt oma teadmistele ja kogemusele koolituspäeva. Õpetades kõigile kõike on tulemus see, et koolituse sisu jääb algajatele mesinikele mõistmatuks ja suure perede arvuga tegevmesinikele osutub klubiliseks kooskäimiseks, sest uusi teadmisi ei omandatud.

On ka teemasid, mis õppepäevade raames on sobilikud erinevatele sihtrühmadele:

- haiguste levik ja ravi
- mesilaste rassid ja tõud ja nende omadused
- inventar (taru ja raami tüübid, söödanõud jms)
- teiste riikide kogemusi
- Eesti Mesinike Liidu planeeritud tegevused ja tulemused
- Mesinduse programmi teavituspäevad

Ajaressurss

Arvestades sihtrühmade koolitusvajaduse sisu ja mesinduse hooajalisust on võimalik pikemaajaline planeerimine läbi mitme mesindushooaja ja planeerimine ühe mesindushooaja piires.

Vajalik eritada, kas korraldatakse **õppepäev** üksikute teemade tutvustamiseks, teavituseks või **kursus**, mis on sisult terviklik õppetsükkel ja koosneb mitmest õppepäevast.

Kindlasti on koolituse planeerimisel vajalik arvestada rahalise ressursisida, sest tasuta lõunaid ei ole olemas.

Õppekava

Kursuse läbiviimiseks on vajalik koostada õppekava.

Õppekava peab sisaldama: eesmärki ja oodatavat tulemust (mida õpilane teab ja oskab), teemade loetelu, praktika ja teooria sidusust, õppe- ja jaotusmaterjale. Õppe läbimine õppekava alusel lõpeb tunnistusega koolituse läbimise kohta.

Koolitustel ja õppepäevadel tuleb kindlasti kasutada tagasiside küsitluslehte, mis annab teavet õppijate rahuolust ja erinevatest ootustest. Samuti on võimalik järgmiste õppepäevade läbiviimisel teha korrekture.

Kindlasti on vajalik arvestada andragoogika põhitõdedega, sest õppija on täiskasvanu.

Õppekava läbiviimiseks on õpetajal vajalikud erialased teadmised, pedagoogilis-andragoogilised teadmised ja praktilised oskused.

Hobimesiniku aastaring - õppekavaga kursus

Sihtrühmaks on algajad või mõne mesilaspere pere pidajad.

Ajaline ressurss: 5 õppepäeva, a´ 8 tundi; mis on kavandatud olulistel hetkedel, kui mesilaspere juures on vaja kasutada hooldusvõtteid. Kursus on jaotatud suve algusest kevade alguseni – ajaliselt seega ühe aasta vältel kokku 40 tundi.

Õppekava eesmärk: Omandatakse vajalikud esmateadmised mesilasperede hooldamisest ja meetootmisest.

Kursus algab vajalikest teadmistest mesilaspere ostmisel ja vajaminevast vältimatust miinimuminventarist ning lõpeb siis kui õppeprotsessi kaasatud mesilaspered on talvitunud (järgmisel kevadel).

Läbitud kursust tõendab tunnistus.

Teooria ja praktiline õpe on omavahel tihedalt seotud.

Teoreetilises õppes vaadeldakse mesilaspere bioloogiat sellest seisukohast, mida on vaja teada hooldusvõtteid rakendades

Praktikas, mesilaspere hooldamise juures korratakse uuesti bioloogia põhitõdesid ja selle baasil seletatakse miks kasutatakse just selliseid hooldamisvõtteid.

Lähtudes eeltoodud põhimõtetest on võimalik parendada mesinike ja mesindushuviliste koolituprotsessi.